

O'PKA-YURAK REANIMATSIYASIDA TEZ TIBBIY YORDAMNI TASHKIL ETISH.

2-son Abu Ali ibn Sino nomidagi jamoat
3-salomatligi tehnikumi yetakchi o'qituvchisi
Alimova Munisa Adxamjon qizi

Annotatsiya. Ushbu maqolada o'pka-yurak reanimatsiyasi jarayonida tez tibbiy yordamning ahamiyati, reanimatsion tadbirlarning asosiy bosqichlari hamda shoshilinch holatlarda tibbiyot xodimlarining vazifalari yoritilgan. Yurak va nafas faoliyati to'xtagan bemorlarga o'z vaqtida ko'rsatilgan yordam hayotni saqlab qolishning muhim omili hisoblanadi. Shuningdek, zamonaviy reanimatsiya usullari va ularning amaliy ahamiyati tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: o'pka-yurak reanimatsiyasi, tez tibbiy yordam, klinik o'lim, sun'iy nafas, yurak massaji, defibrillyatsiya, shoshilinch yordam, reanimatsiya.

Kirish

Aholi salomatligini saqlash va inson hayotini asrash sog'liqni saqlash tizimining eng muhim vazifalaridan biridir. Favqulodda holatlar, yurak-qon tomir kasalliklari, og'ir jarohatlar va baxtsiz hodisalar natijasida bemorlarda yurak va nafas faoliyatining to'xtashi kuzatilishi mumkin. Bunday holatlarda tez va malakali tibbiy yordam ko'rsatish bemorning hayotini saqlab qolishda hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi.

O'pka-yurak reanimatsiyasi klinik o'lim holatidagi bemor organizmining hayotiy funksiyalarini tiklashga qaratilgan chora-tadbirlar yig'indisidir. Reanimatsion yordamning samaradorligi uning qanchalik tez boshlanishiga va to'g'ri bajarilishiga bog'liq.

Asosiy qism

Tez tibbiy yordam xizmatining asosiy vazifalaridan biri yurak va nafas faoliyati to'xtagan bemorlarga shoshilinch yordam ko'rsatishdir. Ma'lumki, yurak faoliyati to'xtagandan keyin miya hujayralari 4–6 daqiqa davomida kislorodsiz yashay oladi. Shu sababli reanimatsion yordam imkon qadar erta boshlanishi lozim.

O'pka-yurak reanimatsiyasi quyidagi bosqichlardan iborat:

1. Bemor holatini baholash

Birinchi navbatda bemorning hushi, nafas olishi va yurak urishi tekshiriladi. Agar bemor hushsiz bo'lsa va nafas olmasa, darhol reanimatsiya boshlanadi.

2. Nafas yo'llarining o'tkazuvchanligini ta'minlash

Nafas yo'llarida yot jismlar yoki qusindi massalari bo'lsa, ular tozalanadi. Bemorning boshi orqaga egilib, nafas yo'llari ochiladi.

3. Yurakning tashqi massaji

Ko'krak qafasining markaziy qismiga ritmik bosim berish orqali qon aylanishi sun'iy ravishda ta'minlanadi. Bu usul yurak faoliyati tiklangunga qadar organizmni kislorod bilan ta'minlashga yordam beradi.

4. Sun'iy nafas berish

Sun'iy nafas berish orqali o'pkaga kislorod yetkaziladi. Bu usul yurak massaji bilan birgalikda bajarilganda samaradorligi ortadi.

5. Defibrillyatsiya

Ayrim holatlarda yurak ritmini tiklash uchun elektr impulslari qo'llaniladi. Defibrillyator yordamida yurakning normal ritmi qayta tiklanishi mumkin.

Tez tibbiy yordam brigadasi reanimatsiya davomida bemorning arterial bosimi, yurak urish soni, nafas olish ko'rsatkichlari va umumiy holatini nazorat qilib boradi. Zarur hollarda dori vositalari yuboriladi va bemor ixtisoslashtirilgan shifoxonaga transportirovka qilinadi.

O'pka-yurak reanimatsiyasining ahamiyati

O'pka-yurak reanimatsiyasi minglab insonlar hayotini saqlab qolishga xizmat qilmoqda. Reanimatsiya usullarini bilish nafaqat tibbiyot xodimlari, balki oddiy fuqarolar uchun ham muhimdir. Chunki favqulodda vaziyatlarda birinchi daqiqalarda ko'rsatilgan yordam bemorning keyingi taqdirini belgilab beradi.

Zamonaviy tibbiyotda reanimatsion yordam sifati va tezkorligini oshirish uchun yangi texnologiyalar, zamonaviy defibrillyatorlar va monitoring tizimlari keng qo'llanilmoqda.

Xulosa

O'pka-yurak reanimatsiyasida tez tibbiy yordamning o'rni nihoyatda katta. Yurak va nafas faoliyati to'xtagan hollarda o'z vaqtida va malakali ko'rsatilgan yordam inson hayotini saqlab qolish imkoniyatini sezilarli darajada oshiradi. Shu sababli tibbiyot xodimlarining nazariy bilimlari va amaliy ko'nikmalarini muntazam ravishda takomillashtirib borish muhim ahamiyatga ega.

Adabiyotlar

Ahmedov A.A. "Reanimatsiya va intensiv terapiya asoslari". Toshkent, 2021.

Inomov K.S. "Shoshilinch tibbiy yordam". Toshkent, 2019.

O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi. Tez tibbiy yordam bo'yicha klinik tavsiyalar.

European Resuscitation Council Guidelines, 2021.